ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ

# ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਸਭ ਲਈ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ

Posted On: 20 APR 2017 11:04AM by PIB Chandigarh

#### Pradhan Mantri Awas Yojana (Urban)-Housing for All Mission

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ) – ਸਭ ਲਈ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ

#### ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬੇਘਰਿਆਂ ਅਤੇ ਕੱਚੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਧੀਆ ਪੱਕੇ ਮਕਾਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲਾ ਢਾਂਚਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਆਵਾਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਖ਼ਾਤਮਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 'ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਸ਼ਹਿਰੀ) — ਸਭ ਲਈ ਮਕਾਨ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ' ਉੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 25 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) — ਐੱਚ ਐੱਫ ਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਹ ਸਕੀਮ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ 29 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ 7 ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ 4041 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

ਜੂਨ 2015 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਰੂਆਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਣ ਤੱਕ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ (ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ) ਅਤੇ

ਸਾਰੇ 29 ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ 5 ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 2008 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਗਰੁੱਪ (ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ) ਲਈ 17,73,533 ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ । ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਟਾਪੂ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ ਆਉਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ।

ਇਹ ਸਕੀਮ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਅਤੇ ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ 31 ਦਸੰਬਰ 2016 ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਦਰਮਿਆਨੀ ਆਮਦਨ ਵਰਗ ਦੇ ਗਰੱਪ (ਐੱਮ ਆਈ ਜੀ) ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ 2011 ਵਿੱਚ ਜੋ ਤਕਨੀਕੀ ਗਰੁੱਪ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਰੰਮਤ ਨਾ ਹੋਣ ਯੋਗ ਕੱਚੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 0.99 ਮਿਲੀਅਨ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ 2.27 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਤੰਗ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ 14.99 ਮਿਲੀਅਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ 0.53 ਮਿਲੀਅਨ ਬੇਘਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ 18.78 ਮਿਲੀਅਨ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੇਲੇ ਤਕਰੀਬਨ 2.00 ਕਰੋੜ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੂਬਿਆਂ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੰਗ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਕੰਢੇ ਹੈ।

## ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) – ਐੱਚ ਐੱਫ ਏ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

ਇਸ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ (ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 3 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੈ, ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਗਰੁੱਪ (ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 3.00 ਲੱਖ ਤੌਂ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ, ਐੱਮ ਆਈ ਜੀ (1) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 6 ਲੱਖ ਤੌਂ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ ਅਤੇ ਐੱਮ ਆਈ ਜੀ (2) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 12 ਲੱਖ ਤੌਂ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰਮਿਆਨ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਆਮਦਨ ਹੱਦ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) -ਐੱਚ ਐੱਫ ਏ ਦੇ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਰਗ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਫਲਸਫੇ 'ਸਬ ਕਾ ਸਾਥ ਸਬ ਕਾ ਵਿਕਾਸ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

### ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ 17 ਜੂਨ 2015 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕੈਬਿਨਟ ਦੀ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) - ਐੱਚ ਐੱਫ ਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਹਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ 2.30 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਅਧੀਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ :

- 1. ਇਨ-ਸੀਟੂ ਝੌਂਪੜੀ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ (ਆਈ ਐੱਸ ਐੱਸ ਆਰ): ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਝੁਗੀਆਂ ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂਕਿ ਬਹੁ ਮੰਜ਼ਲਾ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਮਕਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਮਘੇ ਮੁਫ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਥੇ ਲੌੜ ਹੋਵੇਗੀ ਉਥੇ 1.00,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 2. ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ `ਚ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ (ਏ ਐੱਚ ਪੀ) : ਹਰ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜਾਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ /ਸ਼ਹਿਰਾਂ / ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨਾਂ ਲਈ 1.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ 35% ਮਕਾਨ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ- ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਹਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ -ਘੱਟ 250 ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- 3. ਲਾਭਕਾਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਉਸਾਰੀ (ਬੀ ਐੱਲ ਸੀ) : ਹਰ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 1.50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨਵਾਂ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰ ਸਕੇ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਵਾ ਸਕੇ।
- 4. ਕਰਜ਼ਾ ਆਧਾਰਿਤ ਸਬਸਿਡੀ ਸਕੀਮ (ਸੀ ਐੱਲ ਐੱਸ ਐੱਸ) : ਨਵੀਂ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਵਿੱਚ ਕਮਰਿਆਂ, ਰਸੋਈ, ਪਖ਼ਾਨੇ ਵਗੈਰਾ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ, ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਵਜੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

20 ਸਾਲ ਦੇ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਅਤੇ ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 6.50% ਦਰ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ, ਐੱਮ ਆਈ ਜੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨੂੰ 20 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 6 ਤੋਂ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਵੇ 4% ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 12 ਤੋਂ 18 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ 9 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਉੱਤੇ 3% ਵਿਆਜ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਬਸਿਡੀ ਜੋ ਕਿ 2.30 ਲੱਖ ਤੋਂ 2.40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਰਮਿਆਨ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਈ ਡਬਲਿਊ ਐੱਸ ਅਤੇ ਐੱਲ ਆਈ ਜੀ ਲਾਭਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਣਾਇਆੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਲਗ਼ ਮਹਿਲਾ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤ ਬਾਲਗ਼ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐੱਮ ਆਈ ਜੀ ਲਈ ਸੀ ਐੱਲ ਐੱਸ ਐੱਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਬਾਲਗ਼ ਕਮਾਊ ਮੈਬਰ, ਭਾਵੇਂ ਅਣਵਿਆਹਿਆ ਹੀ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਬਸਿਡੀ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਮਾਰਟ ਸਿਟੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਭੇਜੇ ਹਨ।

## ਵਧ ਰਹੀ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜੀ ਡੀ ਪੀ ਉੱਤੇ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 250 ਸਹਾਇਕ ਸਨਅਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੂਸਰੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 20 ਹੋਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਉੱਤੇ ਇੰਕਮ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਰੀਅਲ ਐੱਸਟੇਟ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਕਟ 2016) ਵਗੈਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਉਛਾਲ ਆਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ।

ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) - ਐੱਚ ਐੱਫ ਏ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2017-18 ਦੇ ਬੱਜਟ ਵਿੱਚ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਦਰ ਉੱਤੇ ਵਧੇਰੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਆਇਤ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।

2004-14 ਵਿੱਚ ਜੇ ਐੱਨ ਐੱਨ ਯੂ ਆਰ ਐੱਮ ਅਧੀਨ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੋ ਤਜਰਬਾ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਖਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ, ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਪਲੈਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਇਕਹਿਰੀ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਿਆਇਸ਼ੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਅਲਾਟ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੱਖਰੀ ਗੈਰ— ਖੇਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਝੁੱਗੀ ਝੌਂਪੜੀ ਦੇ ਮੁੜ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਗੈਰਾ ਲਈ ਵਾਧੂ ਐਫ ਏ ਆਰ / ਐਫ ਐਸ਼ ਆਈ / ਟੀ ਡੀ ਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।

## ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ 2004-14 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਈ ਤਰੱਕੀ

ਜੂਨ 2015 ਵਿੱਚ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੇਲੇ ਹੂਪਾ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ 17,73,533 ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 2008 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ 10 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ 3,90,765 ਵੱਧ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ (2004-14) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ 13,82,768 ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਰਬਨ ਰੀਨਿਉਏਬਲ ਮਿਸ਼ਨ (ਜੇ ਐੱਨ ਐੱਨ ਯੂ ਆਰ ਐੱਮ) ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ ਆਵਾਸ ਯੋਜਨਾ (ਆਰ ਏ ਵਾਈ) ਅਧੀਨ 939 ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 96,266 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦਕਿ 2004-14 ਵਿੱਚ 31,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ 27833 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਦਕਿ 2004-14 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 20920 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ 2.40 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

2014-17 ਦੌਰਾਨ 3.55 ਲੱਖ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦਕਿ 2004-14 ਦੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 7.99 ਲੱਖ ਮਕਾਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਵਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 2004-14 ਦੇ 10 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਹੁਣ ਉਸ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ/ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਬਣ ਰਹੇ ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਵੇਰਵਾ :

	No of affordable houses approved under	Investment approved	Central assistance
	ਸਸਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ)	(ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ)
ਸੂਬਾ / ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ State/UT	ਪੀ ਐੱਮ ਏ ਵਾਈ (ਸ਼ਹਿਰੀ) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਵਾਨਤ	ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਨਿਵੇਸ਼	ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਹਾਇਤਾ

	PMAY (Urban))	(Rs. Cr)	approved (Rs. Cr)
ਆਂਧਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	1,95,047	10,697	2,954
ਬਿਹਾਰ	88,293	3,909	1,453
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ	30,075	2,760	445
ਗੋਆ	11	1.12	0.22
ਗੁਜਰਾਤ	1,44,687	9,581	2,025
ਹਰਿਆਣਾ	4,299	338	224
ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	4,890	222	96
ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ	6,243	292	104
ਝਾਰਖੰਡ	64,567	2,411	1,007
ਕਰਨਾਟਕਾ	1,46,548	6,288	2,492
ਕੇਰਲਾ	28,275	943	451
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	2,09,711	15,572	3,247
ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰਾ	1,26,081	13,458	1,915
ਓਡੀਸ਼ਾ	48,855	2,108	824
ਪੰਜਾਬ	42,681	1,199	600
ਰਾਜਸਥਾਨ	37,856	2,646	685
ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ	2,27,956	8,279	3,482
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	20,682	1,056	466
ਉੱਤਰਾਖੰਡ	7,904	510	201
ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ	1,44,369	5,870	2,175
ਉੱਤਰ- ਪੂਰਬੀ ਸੂਬੇ			
ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼	1,606	98	78
ਆਸਾਮ	24,353	730	365
ਮਣੀਪੁਰ	9,748	257	146
ਮੇਘਾਲਿਆ	48	2.52	0.72
ਮਿਜ਼ੋਰਮ	10,549	219	164
ਨਾਗਾਲੈਂਡ	13,560	335	229
ਸਿੱਕਮ	1	0.10	0.02
ਤ੍ਰਿਪੁਰਾ	45,908	1,264	721

ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼			
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	5	0.64	0.10
ਦਾਦਰਾ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ	854	32	13
ਦਮਨ ਅਤੇ ਦਿਯੂ	51	2	0.78
ਦਿੱਲੀ	237	23	3.52
ਪੁਡੂਚੇਰੀ	3,862	163	58

)

(Release ID: 1488337) Visitor Counter: 2

f







in